

SANAT ELEŞTİRİSİ DİSİPLİNİNİN BASKİRESİM DERSLERİNE OLAN ETKİSİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Erol Murat YILDIZ¹

ÖZ

Bu araştırma Türkiye’de görsel sanatlar öğretmeni yetiştiren kurumlarda, sanat eleştirisi disiplininin, baskiresim derslerine olan etkisini tespit etmeye yönelik olarak, öğrenci görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bir çalışmadır. Bulguları elde etmek amacıyla nitel verilerden yararlanılan çalışmada; 2011-2012 öğretim yılında Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı Seçmeli Sanat Atölye III (Baskiresim) dersi alan 3. Sınıf öğrencilerinden oluşan 1 grup seçilmiştir. Araştırma; Random yoluyla seçilen 3R1 sınıfındaki öğrencilere, haftada 4 ders saatinden olmak üzere toplam 7 hafta boyunca sürdürülmüştür. Bu süre zarfında, seçmeli sanat atölye özgün baskiresim dersinde öğrencilere, sanat eleştirisi disiplini ile desteklenmiş öğretim yöntemleri uygulanmıştır. Araştırma bulguları öğrenci görüşme formu ve araştırmacının gözlemleri ile elde edilmiştir. Görüşler açık uçlu sorular sorularak elde edilmiştir. Elde edilen bulguların analizi öğrencilerin görüşme formundaki sorulara yönelik verdikleri yanıtların incelenmesi, araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre organize edilmesi, frekans ve yüzdelerinin hesaplanması, alıntılar yapılması ve yorumlanması şeklinde olmuştur. Bu tür bir yaklaşım nitel çalışmada “betimsel analiz” yaklaşımı olarak kabul edilmektedir. Araştırmada uygulanan nitel işlemlere göre, sanat eleştirisi disiplini ile desteklenmiş öğretim yöntemlerinin uygulandığı, 3R1 sınıfındaki seçmeli sanat atölye özgün baskiresim dersi öğrencilerinin, görüşme formunda yer alan sorulara verdikleri cevaplar incelendiğinde, dersin içeriğine yönelik görüşlerinin büyük oranda olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Sanat Eleştirisi, Baskiresim

¹ Giresun Üniversitesi, Görele Güzel Sanatlar Fakültesi erolmurattr(at)gmail.com

PRINTING THE ART DISCIPLINE

STUDENT OPINIONS ON THE EFFECT OF THE COURSES

ABSTRACT

This research in visual arts teacher training institutions in Turkey, the discipline of art criticism, in order to determine the effect of the printmaking course is a study which aims to reveal the student opinions. In order to obtain the findings, qualitative data were used. In the 2011-2012 academic year, Gazi University, Gazi Faculty of Education, Fine Arts Education Department, Painting-Work Education Department Elective Art Workshop III (Printmaking) 3 class students taking the course were selected. Research; The students in the 3R1 class were randomly recruited for 4 weeks. During this period, in the optional printmaking workshop, students were given instruction methods which were supported by the discipline of art criticism. The research findings were obtained by the student interview form and the observer's observations. Opinions were obtained by asking open-ended questions. The analysis of the findings obtained was to examine the students' responses to the questions in the interview form, organize them according to the themes put forth by the research questions, calculate the frequency and percentages, make quotations and interpret them. Such an approach is considered as a analiz descriptive analysis ada approach in qualitative research. As a result of the qualitative procedures applied in the research, the optional art workshop in the printmaking course; When the answers of the students in the 3R1 class, where the teaching methods supported by the discipline of art criticism are applied, are examined, it is concluded that their opinions on the content of the course are remarkably positive.

Keywords: Art, Art Criticism, Printmaking

Giriş

Bu bölümde; problem durumu, araştırmanın amacı, önem, varsayımlar, sınırlılıklar, tanımlar ve kısaltmalar üzerinde durulmuştur.

Problem Durumu

Çağdaş eğitim sistemlerinin bir parçası olarak kabul edilen sanat eğitimi, kendine özgü bir takım kuralları ve ilkeleri olan bir alandır. Bu nedenle sanat eğitimi kişilik eğitiminin temel yapı taşlarından biri olarak kabul edilmelidir. San'a göre (2008:25) sanat eğitiminin baş amaçlarından biri, "Görmeyi, işitmeyi, dokunmayı, tat almayı öğretmektir. Yalnızca bakmak değil, "görmek", yalnızca duymak değil, "işitmek", yalnızca ellerle yoklamak değil, "dokunulanı duyumsamak" yaratıcılık için gerekli ilk aşamalardır". Sanatsal yaratıcılığın geliştirilmesinde öğretim stratejilerinin önemine vurgu yapan Zimmerman (2009:4) "Sanat eğitimi ve diğer alanlarda üretilen modellere dayanan yaratıcılık genişletilebilir ve yaratıcılığı tetiklemek için öğretme stratejileri geliştirilebilir. Görsel sanat eğitimi için yaratıcılık, yaratıcı olma yeteneklerine sahip olduğu düşünülen tüm öğrencileri kapsayıcı olmalıdır" görüşünü savunmaktadır. Üniversitelerin güzel sanatlar eğitimi verilen kurumlarında bir sanat alanı olarak karşımıza çıkan özgün baskiresim, grafik sanatlar olarak adlandırılmakta ve tahta baskı, bakır, çinko gravür ve litografi gibi çeşitli basım ve çoğaltım teknikleri yolu ile yapılan resimleri ele alan sanatlar, "grafik sanatlar" şeklinde tanımlanmaktadır (Turani, 2010:50). Burada ifadesini bulan tanımlamadan da anlaşılacağı üzere güzel sanatların grafik teknikleri içerisinde bir alan olan özgün baskiresim, kullanılan kalıbın özelliğine göre yüksek, çukur, düz ve serigrafi baskı olmak üzere dört ana gruba ayrılmaktadır. Özellikle güzel sanatlar eğitimi ders programları içerisinde yer almakta olan özgün baskiresim teknikleri, uygulanabilme kolaylığı ve öğrencilerin sanatsal gelişimine katkı sağlaması açısından son derece önemli bir yere sahiptir.

Kökene Grekçe'de soruşturma, değerlendirme anlamına gelen "krinein" kelimesine dayanan "Eleştiri" terimi ilk defa 16. yüzyılda Fransa'da kullanılmaya başlanmıştır (Yolcu,2009:117). Sanat eleştirisi ise, bir sanatsal araştırma ve sanata karşı duyarlı tepki verme süreci olarak tanımlanmaktadır (Özsoy ve Alakuş,2009:124, Yolcu,2009:117, Alakuş, 2009: 61). Herhangi bir sanat yapıtını eleştirel bakış açısıyla incelemek veya estetik anlamda yapıtı oluşturan simgeleri okumak, ancak öğretimle gelişebilir (Kırıçoğlu, 2002:130).

Sanat eleştirisi bağlamında, sosyal veya profesyonel rollerine göre değişiklik gösteren birkaç eleştiri ve eleştirmen türünden bahsetmek mümkündür. Bu eleştiri türlerinden en çok bilineni "basın eleştirisi" ve eleştirmenidir. Basın eleştirisi ile

uğraşan eleştirmenler genellikle sanat olayları hakkında makaleler yazan kişilerdir. Bir diğer eleştiri türü, sanat eğitimi verilen ilköğretim, ortaöğretim ve üniversite kurumlarında sıklıkla başvuru ve eser hakkında konuşmanın, yazıya tercih edildiği bir yöntem olan “pedagojik eleştiri” yöntemidir. Sanat eleştirisinin üçüncü türü olarak karşımıza çıkan “akademik eleştiri” ise çok ciddi ve iyi eğitim almış çevrelerde görülür. Burada bahsi geçen eleştiri türlerinin dışında, “popüler eleştiri” en geniş eleştirmen sayısını bünyesinde barındıran eleştiri türüdür. Popüler eleştiri alan dışı insanlar tarafından yapılır. Son olarak ister kadın, ister erkek olsun sanatçının da bir eleştirmen olduğu unutulmamalıdır (Boydaş 2007:35).

Ülkemiz üniversiteleri eğitim fakülteleri resim-iş eğitimi anabilim dalı programlarında yer alan seçmeli sanat atölye derslerinde verilen eğitimin kalitesini ve öğretmen adaylarının alana yönelik bilgi düzeyinin artırılması için disiplinlerarası etkileşimin olması gerekliliği kaçınılmazdır. Öğretmen adayları, uygulama atölyelerinde alanın çağdaş sanatçıların eserleri hakkında eleştirel bakış açısına sahip olmalı, bu bakış açısıyla elde ettiği birikimlerini ürüne dönüştürme adına kullanabilmelidir. Bu nedenle sanat eseri eleştirisi disipliniyle desteklenen uygulama çalışmalarının, öğrencilerin alana yönelik başarılarını artıracığı ve bireyin sanatsal birikimlerini ürüne dönüştürme sürecine çok önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bakış açısından hareketle çalışmada, Türkiye’de görsel sanatlar öğretmeni yetiştiren kurumlarda sanat eleştirisi disiplininin, seçmeli sanat atölye baskıresim derslerine olan etkisi, dersin öğrenimine devam eden öğrenci görüşleri açısından araştırılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı “Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iş Eğitimi Anabilim Dalı Seçmeli Sanat Atölye Özgün Baskıresim dersinde sanat eleştirisi disiplinine göre hazırlanmış öğretim yöntemleri etkinliklerine katılan çalışma grubu öğrencilerinin uygulanan öğretim yöntemi ve derse yönelik tutumlarına ilişkin görüşleri olumlu mudur?” sorusuna cevap aramaktır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada “Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskıresim) derslerinde, uygulanan yöntemin kavramsal anlamda tanım, tarihçe, temel baskıresim alanları ile bu alanlara ait tekniklerin öğrenilmesine, “Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskıresim) derslerinde, baskıresim sanatçılarına ait eserleri, pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin, kompozisyon oluşturma ve uygulama aşmasında fayda sağlayıp sağlamadığına, baskıresim tekniklerinde eser oluşturmuş sanatçıların tanınmasına, araştırmaya katılan öğrencilerin baskıresim sanatına yönelik bakış açılarının değişmesine, öğrenmenin daha istekli ve kalıcı olmasına katkı sağlayıp sağlamadığına, “Seçmeli Sanat Atölye (Özgün baskıresim) dersinin herhangi bir alanında öğrenim gören bir öğrencinin uygulama yapma fırsatı bulamadığı diğer

baskiresim alanları ile ilgili olarak, teorik anlamda bilgi sahibi olmasının gerekliliğine inanma noktasında ki yaklaşımlarına etkisi ve katkısı olmuş mudur? Sorularına da cevap aranmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın Önemi

Bu araştırmada, sanat eleştirisi disiplini ile desteklenmiş baskiresim derslerinde, daha zengin ve nitelikli öğrenme etkinliklerinin gerçekleştirilmesinin sağlayacağı olanaklardan yola çıkarak, öğrencilerin derse ilişkin başarılarının artacağı, edindikleri eğitsel, bilişsel ve duyuşsal kazanımların kalıcı olacağı düşünülmektedir.

Varsayımlar

Bu araştırmada aşağıdaki varsayımlardan hareket edilecektir:

1-) Araştırmada kullanılan görüşme formunun kapsam ve geçerliliği konusunda uzman görüşü yeterlidir.

2-) Örneklem grubunun, evreni temsil ettiği varsayılmaktadır.

3-) Sonucu etkileyebilecek ara değişkenlerin kontrol edildiği varsayılmaktadır.

Sınırlılıklar

1-) Sanat eleştirisi disiplininin, baskiresim derslerine etkisinin araştırıldığı bu çalışma 2011-2012 öğretim yılı Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-iş Eğitimi Anabilim Dalı Seçmeli Sanat Atölye Öğretim Programı baskiresim dersleri ile sınırlıdır.

2-) Bu araştırma; uygulama aşamasında seçmeli sanat atölye baskiresim derslerinden serigrafi (ipek baskı) öğretimini kapsamaktadır.

3-) Araştırma bulguları; 2011-2012 öğretim yılı güz döneminde, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı üçüncü sınıfa devam eden ve rastgele (random) yöntemi ile seçilen ve çalışma grubunu oluşturan 3R1 grubundaki toplam 18 öğrenciden elde edilen verilerle sınırlıdır.

4-) Araştırma sanat eleştirisi disiplinin baskiresim derslerine olan etkisini araştırmak amacıyla oluşturulan görüşme formuna verilen cevaplardan elde edilen bulgularla ile sınırlıdır.

Tanımlar

Özgün Baskiresim: Sanatçının bireysel uğraşları sonucu oluşturduğu kalıptan, gerek kendi çabasıyla ve gerekse de gözetimi altında bir başka kişi tarafından sınırlı sayıda ürettiği, altında imza ve baskı sayısı ile doğruluğunu belgelediği basılmışlara denir (Kayaalp,1981:20). Baskı işlemi titizlik ve sabır isteyen güç bir iştir.

Sanat Eleştirisi: Bir sanat yapıtını belirli bir sistematik çerçevesinde değerlendirme, anlama ve anlamlandırma işidir.

Yöntem

Bu bölümde, araştırma modeline, araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama araçlarına, verilerin toplanması ve analizine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Araştırma Modeli

Türkiye’de görsel sanatlar öğretmeni yetiştiren kurumlarda, sanat eleştirisi disiplininin, baskiresim derslerine olan etkisini tespit etmeye yönelik olarak, öğrenci görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerine başvurulmuştur. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algı ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konulmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği bir araştırma olarak ifade edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2000;19)

Nitel araştırmanın en önemli özelliği, insanları, varlıkları ve olayları kendi doğal ortamlarında incelemesi yani bir başka deyişle doğalcılığıdır. Nitel araştırma genellikle insanların, grupların, toplumların ve de örgütlerin bir “alan” veya yaşam ortamı ile temasının yoğun olduğu, uzun bir zaman dilimini kapsayacak bir biçimde sürdürülmesiyle yürütülür. Bu tür araştırmalarda başlıca “ölçüm aracı” araştırmacının kendisidir (Punch,2005;142).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evrenini Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı Seçmeli Sanat Atölye III (Özgün Baskiresim) dersi alan 3. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini oluşturmak amacıyla 2011-2012 öğretim yılında, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı Seçmeli Sanat Atölye III (Baskiresim) dersi alan 3. Sınıf öğrencilerinden random yöntemi ile bir grup seçilmiştir. Seçilen grup Seçmeli Sanat Atölye III Özgün baskiresim dersi 1. Öğretim 3R1 sınıfında öğrenim gören 18 öğrenciden oluşmuştur.

Araştırmaya dâhil olan 18 öğrencinin cinsiyet ve yüzde olarak dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo-1

Çalışma Grubunun Cinsiyetlere Göre Dağılımı

	Çalışma Grubu	%
Kız	17	94.5
Erkek	1	5.5
Toplam	18	100

Veri Toplama Teknikleri

Araştırmada, nitel araştırmada temel veri toplama araçlarından olan görüşme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemin seçilmesinin temel nedeni, herhangi bir “şeyin” (yeni bir öğrenme yöntemi, yeni bir program, yeni bir sınıf düzeni vb) etkililiğini ölçmek ve çıkan sonuç olumlu ise, bundan yararlanılarak önerilerde bulunmaktır (Ekiz,2003:99). Bu nedenle öğrencilerin “uygulanan yöntem ve sürece yönelik görüşlerini öğrenmek için konu merkezli” (Kuş,2003:87) yapılandırılmış görüşme

formu uygulaması yapılmıştır. Yapılandırılmış görüşmede yanıtlayıcıdan, yanıt kategorileri içinde önceden belirlenmiş bir dizi soruyu yanıtlaması istenmektedir (Punch,2005:167). Burada asıl amaçlanan görüşülen bireylerin verdikleri bilgiler arasındaki paralellığı ve farklılığı saptamak ve buna göre karşılaştırmalar yapmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2000:93).

Sanat eleştirisi disiplini ile desteklenmiş seçmeli sanat atölye baskiresim dersinde çalışma grubu öğrencilerinin derse yönelik görüşlerini belirlemek için hazırlanan “Yapılandırılmış Görüşme Formu” aşağıda belirtilen işlemlerden sonra son halini almıştır.

Görüşme Formu

Araştırmada nitel veri toplama tekniklerinden görüşme yönteminden yararlanılmıştır. Nitel araştırmalarda temel veri toplama araçlarından olan görüşme, insanların gerçekliğe ilişkin algılarına, anlamlarına tanımlamalarına ve gerçeği inşa edişlerine vakıf olmanın, aynı zamanda başkalarını anlamının en iyi bir yöntemlerinden biridir (Punch,2005:166). Bu bağlamda araştırmacı tarafından sanat eleştirisi disiplini ile desteklenmiş özgün baskiresim dersi etkinliklerine ve dersin işlenişine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla açık uçlu yedi (7) sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme anketi hazırlanmıştır.

Görüşme formunun güvenilirliğinin sağlanması amacıyla 3 uzman kanısına başvurulmuştur. Uzman kanılarından elde edilen sonuçlara göre formun güvenilirliğini sağlamak amacıyla gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Düzeltmeler neticesinde oluşturulan gözlem formuna son şeklini vermek üzere tekrardan uzman görüşü alınmış, gerekli görülen düzeltmeler yapılmış ve form uygulanmak üzere hazır hale getirilmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın kuramsal altyapısını oluşturmak üzere yerli ve yabancı kaynaklardan oluşan literatür taramasından elde edilen sonuçlara ek olarak, alanın uzmanlarının görüşlerine de başvurulmuştur.

Araştırmada verilerin toplanması amacıyla nitel veri toplama teknikleri kullanılmıştır. Nitel verileri toplamak amacıyla, sanat eleştirisi disiplini ile desteklenmiş özgün baskiresim dersi etkinliklerine ve dersin işlenişine yönelik katılımcı öğrencilerin görüşlerini belirlemek amacıyla, araştırmacı tarafından hazırlanmış ve uzman görüşü alınarak son şekli verilmiş açık uçlu toplam 7 sorudan oluşan “Görüşme Formu” kullanılmıştır.

Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın amacı ;“Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iş Eğitimi Anabilim Dalı Seçmeli Sanat Atölye Özgün Baskiresim Dersinde sanat eleştirisi disiplinine göre hazırlanmış öğretim yöntemleri etkinliklerine katılan deney grubu öğrencilerinin uygulanan öğretim yöntemi ve derse yönelik tutumlarına ilişkin görüşleri olumlu mudur?” şeklinde düzenlenmiştir.

Bu amaca yönelik olarak araştırmacı tarafından nitel veri aracı olarak hazırlanan öğrenci görüşme formu, beş (5) tanesi derste kullanılan yönteme, iki (2) tanesi ise öğrencilerin derse yönelik tutumlarına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlayan toplam yedi (7) sorudan oluşmuştur. Araştırma neticesinde elde edilen bulgular ve yorumlar, görüşme formunda yer alan soru maddelerine ve deney grubundaki öğrencilerin isimlerine göre kodlanarak verilmektedir.

1. Araştırmada görüşme formunda yer alan ilk soru “Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskiresim) derslerinde, uygulanan yöntemin kavramsal anlamda tanım, tarihçe, temel baskiresim alanları ile bu alanlara ait tekniklerin öğrenilmesine katkı sağladığını düşünüyor musunuz?” şeklindedir. Bu soruyla ilgili çalışma grubu öğrencilerinin belirtmiş olduğu görüşler aşağıda verilmektedir.

Görüşme formunda yöneltilen ilk soruya ilişkin görüşler incelendiğinde, seçmeli sanat atölye özgün baskiresim dersinde, sanat eleştirisi disiplini ile desteklenmiş öğretim yöntemlerinin, kavramsal anlamda baskiresimin tanımı, baskiresimin tarihçesi, temel baskiresim alanlarının hangileri olduğu ve bu alanlara yönelik uygulanan tekniklerin kavranması açısından, öğrencilerin biliş düzeyine katkı sağladığı anlaşılmaktadır. Araştırmaya dâhil olan bir öğrencinin “Ben bu teknikleri uygulamayı daha çok tercih ederdim.” diğer bir öğrencinin ise “Öğretimi yapılan bilgilerin kalıcılığının artması için uygulama yapma olanağı olsa çok daha iyi olurdu.” şeklinde görüş bildirmesi, düşündürücü bir cevap olması açısından önemlidir. Çünkü sadece bir dönemlik eğitim sürecinde seçmeli sanat atölye (özgün baskiresim) dersinde öğrencilerin bütün baskiresim alanlarında uygulama yapma imkânı bulması mümkün görünmemektedir. Ancak genele baktığımızda araştırmaya dahil olan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu, öğretim yöntemlerinin, bir öğretilerde bulunması gereken üç temel nitelikten biri olan alan bilgisine yönelik katkısı konusunda hemfikir oldukları söylenebilir.

Yukarıda dikkat çeken görüşlerden bazıları şöyledir: “Baskiresim sanatının geçirdiği aşamaları bilmenin, sanatla uğraşan bizlere bilgi anlamında çok faydalı olacağını düşünüyorum.” “Dersten önce baskiresim tekniklerinin bu kadar kapsamlı

olduğunu bilmiyordum. Şu an ise alan bilgimin arttığını düşünüyorum.”, “Uygulaması yapılan yöntem derse ilk başlangıç anından itibaren ön bilgilerle konuya ve tekniğe vakıf olmak için etkilidir”, “Baskıresim alanında oluşturulmuş eserleri gördüğümüzde tekniği hakkında fikir sahibi olabilmemiz açısından ve serigrafi haricindeki baskıresim tekniklerini tanımamız açısından katkısı olduğunu düşünüyorum.” “Farklı teknikler düşünme, yaratma gücünü etkiler. Alana yönelik bilgi sahibi olmak, uygulama yapacağımız baskıresim tekniğine yönelik olarak hazırlık aşamasında bizlere katkı sağlar.”, “Baskıresim konularının teorik olarak slayt ve görsellerle pekiştirilerek anlatılmasının kalıcılığı daha da arttırdığını düşünüyorum.”

Tablo 2. Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskıresim) derslerinde, uygulanan yöntemin kavramsal anlamda tanım, tarihçe, temel baskıresim alanları ile bu alanlara ait tekniklerin öğrenilmesine katkı sağladığını düşünüyor musunuz?

	f	%
Evet düşünüyorum	16	89
Hayır düşünmüyorum	2	11
Toplam	18	100

Burada ifade edilen görüşler, seçmeli sanat atölye özgün baskıresim dersinde uygulanan sanat eleştirisi disiplini ile desteklenmiş öğretim yöntemlerinin, kavramsal anlamda baskıresmin tanımı, tarihçesi, temel baskıresim alanları ile bu alanlara ait teknikler konusunda öğrencilerin bilgi düzeyinin artırılmasına katkı sağladığını göstermektedir.

2. Araştırmada görüşme formunda yer alan ikinci soru “Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskıresim) derslerinde, baskıresim sanatçılarına ait eserleri, pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin, kompozisyon oluşturma ve uygulama aşamasında size fayda sağladığını düşünüyor musunuz? Açıklayınız.” şeklindedir. Bu soruyla ilgili çalışma grubu öğrencilerinin belirtmiş olduğu görüşler aşağıda verilmektedir.

Görüşme formunda yer alan ikinci soruya verdikleri cevaplara göre öğrenciler, baskiresim sanatçılarında ait eserleri pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin kompozisyon oluşturma ve uygulama aşamasında kendilerine fayda sağladığı görüşündedirler. Denel işlemler sırasında yapılan öğretim yöntemi ve etkinlikleri hakkında öğrenciler genele bakıldığında benzer düşüncelerde görüş bildirmelerine rağmen, iki öğrencinin kompozisyon oluşturma konusunda 1. Sınıfta Temel Sanat Eğitimi derslerinde ve atölye derslerinde verilen bilgilerin yeterli olabileceğini belirtmesi ve diğer iki öğrencinin ise yöntemin uygulanmasında ders saati süresinin ve fiziki şartların yetersizliğini gerekçe göstererek “biraz” yanıtını vermeleri farklı bakış açıları oluşturması açısından önemli bulunmuştur.

Bu noktadan hareketle yukarıda ifadesini bulan bazı öğrenci görüşleri bulgular açısından anlamlı kabul edilebilir: *“Kompozisyonumu oluştururken, önceden görmüş olduğum sanatçılara ait eser örnekleri, bana daha iyi ve detaylı düşünme imkanı sundu.”*, *“Her şeyden önce bizim bir sanat eserine hangi gözle bakıp ne arayacağımızı görmemizde yardımcı olmaktadır.”*, *“Eleştiri yöntemi kullanarak eser incelemesi yapmanın faydalarını ve bana kazanç sağladığını gördüm.”*, *“Bir nevi ufkumuzu açıyor bu eserler.”*, *“Kendi yaptığımız çalışmalarını dahi eleştirme, anlatma konusunda eksik olduğumuzu düşünüyorum. Bu nedenle dersimizde eleştiri konusunda, kompozisyon oluşturma ve uygulama açısından bu yöntemlerin öğretilmesi çok faydalı olmaktadır.”*, *“sergilere gittiğimde, kitapları karıştırdığımda karşıma çıkan eserleri neye göre yorumlayacağımı biliyorum artık.”*, *“Uygulaması yapılan serigrafi tekniğinin plastik anlamda nelere izin verdiğini ya da eseri meydana getirirken sınırlarımızın ne olduğunu anlamamızda önemli olmuştur.”*, *“Sanatçının bu alanda nasıl bir yol izlediğini çözümleyerek, kompozisyon oluşturma tekniklerine dair fikir ediniyoruz. Ayrıca eser eleştirisi yapma yöntemi konu ve teknikte seçici olmamıza katkı sağlıyor.”*, *“Baskiresim alanında eser oluşturan sanatçıların eserlerini incelerken özellikle çözümleme aşamasında sanatsal düzenleme eleman ve ilkelerinin organize edilmiş şekli kompozisyon oluşturma ve uygulama aşamasında bizlere fazlasıyla katkı sağlamıştır.”*

Tablo 3: Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskiresim) derslerinde, baskiresim sanatçılarında ait eserleri, pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin, kompozisyon oluşturma ve uygulama aşamasında size fayda sağladığını düşünüyor musunuz?

	f	%
Evet düşünüyorum	14	78
Hayır düşünmüyorum	4	22
Toplam	18	100

Yukarıda ifadesini bulan görüşler, Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskıresim) derslerinde, baskıresim sanatçılarına ait eserleri, pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin,, kompozisyon oluşturma ve uygulama aşamasında öğrencilere katkı sağladığını göstermektedir.

3. Araştırmada görüşme formunda yer alan üçüncü soru “Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskıresim) derslerinde, baskıresim sanatçılarına ait eserleri, pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin, baskıresim tekniklerinde eser oluşturmuş sanatçıların tanınmasına katkı sağladığını düşünüyor musunuz? Açıklayınız.” şeklindedir. Bu soruyla ilgili çalışma grubu öğrencilerinin belirtmiş olduğu görüşler aşağıda verilmektedir.

Görüşme formunda yer alan üçüncü soruya verdikleri cevaplara göre öğrenciler, baskıresim sanatçılarına ait eserleri pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin baskıresim tekniklerinde eser oluşturmuş sanatçıların tanınmasında kendilerine fayda sağladığı görüşündedirler. Denel işlemler sırasında yapılan öğretim yöntemi ve etkinlikleri hakkında öğrenciler genele bakıldığında benzer düşüncelerde görüş bildirmişlerdir. Öğrenciler çağdaş sanatçılara ait farklı tekniklerde yapıldıklarını düşündükleri eserlerin baskıresim tekniğinde yapıldığını öğrendiklerinde şaşırıldıklarını vurgulamışlar, eserleri sayesinde birçok sanatçıyı tanıma fırsatı bulduklarını ifade etmişlerdir.

Bu noktadan hareketle yukarıda ifadesini bulan bazı öğrenci görüşleri bulgular açısından anlamlı kabul edilebilir :“*Bir sanat eseri eleştirildiğinde, o eseri oluşturan sanatçının üslubu ve sanat anlayışı hakkında da bilgi sahibi oluruz.*”, “*Çünkü başka bir sanatçının eserini eleştirerek incelememiz, diğer sanatçıların eserlerini anlama ve saygı duyma anlamında daha iyi gözlemleyip tanımamızı sağlar.*”, “*Eserler insanların iç dünyalarını, yaşantılarını, psikolojik durumlarını, üsluplarını ortaya koyar.*” “*Eserde yapmış olduğumuz eleştiriler sanatçının*

kişiliğine yönelik yapılmış demektir.” “Eserler sanatçıları en iyi yansıtır.”, “Bu manada değerlendirildiğinde eser eleştirisi yapmak baskiresim tekniklerinde eser oluşturmuş sanatçıları öğrenmek açısından büyük katkılar sağlamaktadır.”, “farklı teknikle yapıldığını düşündüğüm resimlerin baskiresim tekniği ile yapıldığını öğrenince resimlere bu tekniğin sağladığı koşullarla bakmayı öğrendim.” “ Ben bu derse başlamadan önce, çağdaş sanatçıların baskiresim alanına bu kadar ilgi duyduklarını bilmiyordum. Özellikle gravür sanatında pek çok eser oluşturmuş Rembrandt’a olan saygım bir kat daha arttı. Bu arada Muammer Bakır’ın ağaç baskularını da çok beğendiğimi belirtmek isterim.” “Şu anda baskiresim tekniğinde çalışmış yerli ve yabancı pek çok sanatçıyı ve eserini tanıma şansım oldu.”

Tablo 4. Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskiresim) derslerinde, baskiresim sanatçılarına ait eserleri, pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin, baskiresim tekniklerinde eser oluşturmuş sanatçıların tanınmasına katkı sağladığını düşünüyor musunuz?

	f	%
Evet düşünüyorum	18	100
Hayır düşünmüyorum	0	0
Toplam	18	100

Yukarıdaki görüşler, seçmeli sanat atölye özgün baskiresim derslerinde, sanatçılara ait eserleri, pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin, baskiresim tekniklerinde eser oluşturmuş sanatçıların tanınmasında öğrencilere önemli katkılar sağladığını göstermektedir.

4. Araştırmada görüşme formunda yer alan dördüncü soru “Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskiresim) derslerinde, baskiresim sanatçılarına ait eserleri pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin, baskiresim sanatına yönelik bakış açınızın değişmesine etkisi veya katkısı oldu mu? Lütfen paylaşır mısınız.”

şeklinde dir. Bu soruyla ilgili çalışma grubu öğrencilerinin belirtmiş olduğu görüşler aşağıda verilmektedir.

Görüşme formunda yer alan dördüncü soruya verdikleri cevaplara göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğu , seçmeli sanat atölye (özgün baskıresim) derslerinde, baskıresim sanatçılarına ait eserleri pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin, baskıresim sanatına yönelik bakış açılarının değişmesine etkisi veya katkısının olduğuna dair olumlu görüş bildirmişlerdir. Ancak üç öğrenci baskıresim alanına karşı zaten olumlu bir yaklaşım içerisinde olduklarını, bu yüzden fikirlerinin değişmediğini söylemişlerdir. Denel işlemler sayesinde öğrenciler, baskıresim tekniklerini daha iyi kavradıklarını belirtmişler, daha önce bilgi sahibi olmadıkları alana yönelik izlenimlerinin olumlu yönde etkilendiğini ifade etmişlerdir. Pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak öğretimi gerçekleştirilen dersin, zor bir uygulama alanı olduğuna ilişkin görüşlerinin değişmesine katkısı olduğuna ve bu bağlamda kendilerini şanslı hissettiklerine dair vurgu yapmışlardır.

Öğrencilerin öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin dikkati çeken bazıları şöyledir. *“Bu dersi almanın baskıresim alanlarını, sanatçıları ve eserlerini öğrenme anlamında bana katkı sağladığını söyleyebilirim.”* *“Baskıresim ne demek, ben onu bu derste öğrendim ve şanslı hissediyorum kendimi.”*, *“Baskıresim tekniğinin bir çok çeşidi ve sanatçısı olduğunu öğrendim.”*, *“Önceden baskıresim hakkında hiçbir bilgim kafamda oluşmuş bir örnek yoktu.”*, *“Ama sanat eseri eleştirisi yöntemini kullanarak incelediğimiz bu eserler sayesinde sanat alanına yönelik bakış açım oldukça değişti.”* *“Bakış açımın değişmesine neden oldu. Farklı ve ortaya güzel neticelerin çıkacağını düşünüyorum. Keyifli bir bölüm bence.”*, *“Daha önce duyduğum anlamlarını sözlüğe bakıp tam anlamıyla somutlaştırmadan öğrendiğimi düşündüğüm sözcüklerin, bu derste bir nevi görerek ve yaşayarak öğrenilebilir olduğunu fark ettim.”*, *“ Hem bu sanat dalına, hem de bu alanda oluşturulmuş baskıresim eserlerine dair bakış açımın gelişmesine etkisi ve katkısı olmuştur.”*, *“Hayal gücümüzü ve yeteneklerimizi çok daha ileri taşıdığına inanıyorum.”* *Sanatçılara ait eserleri inceleyerek daha da heveslendim açıkçası.”*, *“ Dersin karışık bir yapıya sahip olduğu düşüncesinden hareketle çok zorlanacağımı hissediyordum. Ancak sanat eserlerine eleştirel açıdan baktıkça daha kolay anlaşılır olduğunu düşünüyorum.”*, *“ Bu sayede baskıresim sanatı hakkında bir fikir sahibi olabildiğimi düşünüyorum.”* *“ Baskıresim tekniklerini ve bu tekniklerde eser oluşturmuş sanatçıları öğrenmek sanat dalına yönelik bakış açımın değişmesine ve gelişmesine çok etki yaptı. Bu alanda uygulama yapma fırsatı bulduğum için kendimi şanslı hissediyorum.”*

Tablo 5. Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskiresim) derslerinde, baskiresim sanatçılarına ait eserleri pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin, baskiresim sanatına yönelik bakış açınızın değişmesine etkisi veya katkısı oldu mu? Lütfen paylaşır mısınız?

	f	%
Evet katkısı oldu	15	83
Hayır katkısı olmadı	3	17
Toplam	18	100

Bu bölümde yer alan görüşler öğrencilerin, uygulaması yapılan dersin işlemleri esnasında yapılan etkinliklerden olumlu yönde etkilenmeleri ve sanat alanına yönelik fikir sahibi olmalarına katkı sağlaması açısından önemlidir.

5. Araştırmada görüşme formunda yer alan beşinci soru “Öğretim yöntemlerinin uygulama sürecinde Özgün Baskiresim derslerinden çok hoşlandığınızı düşündüğünüz anlar oldu mu? Oldu ise lütfen paylaşır mısınız.” Şeklindedir. Bu soruyla ilgili çalışma grubu öğrencilerinin belirtmiş olduğu görüşler aşağıda verilmektedir.

Görüşme formunda yer alan beşinci soruya ilişkin görüşleri incelendiğinde araştırmaya dahil olan öğrencilerin büyük çoğunluğu, özgün baskiresim dersinde uygulanan öğretim yöntemleri ve etkinlikleri sürecinde kendilerini mutlu hissettiklerini ifade etmişlerdir. Sadece bir öğrenci “ders yalnızca uygulamadan ibaret olsaydı mutlu olabilirdim” şeklinde görüş bildirmiştir. Bu görüşler doğrultusunda bazı öğrencilerin görüşleri anlamlı kabul edilebilir: “Yapılan test te eksik olduğumu düşündüğüm bilgileri öğrendiğimi görmek beni mutlu etti ve daha çok öğrenme isteği uyandırdı.”, “Baskı süreci biraz uzun sürdüğünden sonuçları göremediğim için tadına varamadım bu dersin.” “Derenin kenarında dolaşmaktansa içine girmek gerek. Bunu başardığımda kendimi daha mutlu hissedeceğime eminim.” “Eser eleştirisi yaparken kendimi gerçekten farklı ve mutlu hissettim.” “Özellikle sanatçıların eserlerini incelediğimiz ve eleştirdiğimiz anlardan çok hoşlandım.”, “Eleştiri ve uygulama süreci çok eğlenceli ve öğretici

geçtiği için gayet memnunum.”, “Dersin eleştirisi kısmından etkilendiğimi söylemeliyim.”, “Ancak tasarım aşamasında biraz zorlandığım için hoşlanmadım. Ama tasarım işi bittikten sonra her şeyin daha keyifli olduğunu fark ettim.”, “Ben işitme engelli biri olarak görselliğin önemli olduğunu ve uygulamalı derslerin beni heyecanlandırdığını düşünüyorum.”, “ Derslerin, anlatılıp geçilmesi gereken konular değil de, gerçekten bir sanatçının özümsemesi, bilinmesi gereken konular olduğu düşünülüp, bir öğrenci diyalogu değil, sanatsal bir paylaşım ortamı gibi olması benim hoşuma giden bir yaklaşım ve ders yöntemi oldu.”, “Öncelikle durağanlıktan, tekdüze çalışmaktan uzak bir ders olduğunu düşünüyorum.”, “ Özellikle gravürler çok hoşuma gitti.”, “Sanatçıları ve eserlerini tanıma kısmı bana oldukça keyif verdi. Uygulama çalışmalarında da kendimi mutlu hissettim.”

Tablo 6: Öğretim yöntemlerinin uygulama sürecinde Özgün Baskıresim derslerinden çok hoşlandığınızı düşündüğünüz anlar oldu mu? *Oldu ise lütfen paylaşır mısınız.”*

	f	%
Evet oldu	17	94,5
Hayır olmadı	1	5,5
Toplam	18	100

Öğrenciler sanat eseri eleştirisi ve uygulama çalışmaları esnasında dersten hoşlandıklarını farklı bakış açıları ile ifade etmişler, genel olarak eleştirisi ve uygulama basamaklarında dersten keyif aldıklarını ve ders esnasında mutlu olduklarını belirtmişlerdir. Özellikle işitme engelli öğrencimizin görselliğin kendisi için ne kadar önemli olduğuna dair yaptığı vurgu, araştırma bulguları açısından çok önemlidir. Çünkü sanatın bir iletişim aracı olarak kabul edildiğini düşünürsek, bu iletişimin sanat eğitimi alan bütün öğrencilere yönelik sağlıklı bir yöntem ile uygulanması gerekliliği kaçınılmazdır. Bu manada baskıresim tanım ve alanlarının, eleştirisi yapılan eserlerin ve eleştirisi işlem başmaklarının görsel sunular halinde hazırlanması işitme engelli öğrencimizin dersle olan etkileşiminin istenilen seviyelere gelmesine çok önemli katkılar yapmıştır.

6. Araştırmada görüşme formunda yer alan altıncı soru “Özgün Baskiresim derslerinde uygulanan öğretim yöntemlerinin öğrenmenin daha istekli ve kalıcı olmasına katkı sağladığına inanıyor musunuz? Lütfen paylaşır mısınız.” Şeklindedir. Bu soruyla ilgili çalışma grubu öğrencilerinin belirtmiş olduğu görüşler aşağıda verilmektedir.

Görüşme formunda yer alan altıncı soruya ilişkin görüşleri incelendiğinde öğrencilerin büyük çoğunluğu, özgün baskiresim dersinde uygulanan öğretim yöntemleri ve etkinliklerin öğrenme konusunda istekliliği artırdığına ve öğrenilenlerin kalıcı olmasına katkı sağladığına inandıklarını ifade etmişlerdir. Sadece bir öğrenci bu konuda olumsuz görüş bildirerek “pek etkisinin olmadığını” ifade etmiştir. Bu görüşler doğrultusunda bazı öğrencilerin görüşleri anlamlı kabul edilebilir: *Kesinlikle uygulama kısmında kalıcılık, eser eleştirisi kısmında da isteklilik derse katılmayı isteme gibi konularda bana katkı sağladığını düşünüyorum.*”, “*Şöyle ki derste sunulan görseller hafıza da daha uzun süreli kalacaktır. Bir eserin ruhunu anlamaya çalışmak için kişinin ruhuyla da bütünleşmesi gerekir. Bu yüzden etkisinin güçlü olduğunu düşünüyorum.*”, “*Bol görsellerle kalıcılığa katkı sağladığını düşünüyorum.*”, “*Öğretmen istekli olmasa, öğrenciler enerjik olamaz zaten. Hocamız bütün etkinliklerde (sanat eseri eleştirisi, tasarım ve baskı) çok gayretli ve istekliydi. Kendisini iyi bir öğretmen model olarak gördüğümünden ders esnasındaki bütün etkinlikleri unutmam mümkün değil.*” “*Bizlerin eleştiri boyutunda aktif rol almamız da kalıcılık açısından çok önemli.*”, “*işleyiş gayet güzel.*”, “*Özellikle slaytlar üzerinden yürütülen pedagojik eleştiri çalışmaları, elektronik ortamda ulaşabildiğimiz eserlerin görüntüleri kalıcılık açısından katkı sağlamıştır.*”, “*Bire bir yapılan etkinliklerin içerisinde olmamızdan dolayı öğrenmenin daha istekli ve kalıcı olmasına katkısı tabii ki büyük .*” “*Uygulanan yöntemler derse daha istekli gelmemi sağladı.*”, “*Bu bakımdan derse olan ilgimin arttığını söyleyebilirim. Kalıcılığın ise zaman içerisinde görüleceğini düşünüyorum. Ancak ben bize öğretilenleri pek unutacağımı düşünüyorum.*” “*Hocamız dersi sadece teknikten ibaret görmüş olsaydı, öğretimini yaptığı alanla ilgili sadece ürün oluşturabilir, ne Hayati Misman’ı, ne Süleyman Saim Tekcan’ı ne de yerli ve yabancı diğer sanatçıları tanıma fırsatımız olurdu. Ben bundan sonraki yaşantımda Muammer Bakır’ın ağaç baskılarını ve Rembrandt’ın gravürlerini unutacağımı hiç zannetmiyorum.*”

Tablo 7. Özgün Baskiresim derslerinde uygulanan öğretim yöntemlerinin öğrenmenin daha istekli ve kalıcı olmasına katkı sağladığına inanıyor musunuz?

	f	%

Evet inanıyorum	17	94,5
Hayır inanmıyorum	1	5
Toplam	18	100

Yukarıdaki görüşler dikkate alındığında, öğrenciler, özgün baskiresim dersinde uygulanan öğretim yöntemlerinin öğrencilerin derse katılım konusunda istekli olmalarına ve öğrenilenlerin kalıcı olmasına katkı sağladığına ifade etmişlerdir. Bunu yanında bazı öğrenciler, öğretmenin ders sürecindeki tutumunun öğrenmede kalıcı olduğuna etkisine vurgu yapmışlardır. Bu görüşler, sanat eleştirisi disiplini ile desteklenmiş özgün baskiresim dersi öğretim yöntemlerinin isteklilik ve kalıcılık açılarından etkili olduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

7. Araştırmada görüşme formunda yer alan yedinci soru “Seçmeli Sanat Atölye (Özgün baskiresim) dersinin herhangi bir alanında eğitim gören bir öğrencinin uygulama yapma fırsatı bulamadığı diğer baskiresim alanları ile ilgili olarak, teorik anlamda bilgi sahibi olmasının gerekliliğine inanıyor musunuz? Neden.” Şeklinde dir. Bu soruyla ilgili çalışma grubu öğrencilerinin belirttiği olduğu görüşler aşağıda verilmektedir.

Görüşme formunda yer alan yedinci soruya ilişkin görüşleri incelendiğinde 15 öğrenci , özgün baskiresim dersinin herhangi bir alanında eğitim gören bir öğrencinin teorik de olsa diğer baskiresim alanları hakkında bilgi sahibi olmasının gerekliliğine inandıklarını ifade etmişler, 3 öğrenci ise uygulama eksikliğinin kalıcılığı etkileyeceği endişesi ile inanmadıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda bazı öğrencilerin görüşleri anlamlı kabul edilebilir: “Çünkü eğer ben ileride bir sanatçı, sanat öğretmeni olacaksam teorik anlamda da olsa bilgi sahibi olmam gerektiğine inanıyorum.”, “Önce teknik hakkında teorik olarak bilgi verilmesinin gerekliliğinden yanayım. Bilmek ve sonra uygulamak diyelim.”, “Öğrenilen bilgilerin uygulama boyutuna geçmesinin daha iyi olacağını düşünüyorum.”, “Ama en azından baskiresim alan ve sanatçıları öğrenmek, aday bir sanatçı ve eğitimci olarak bana çok faydalı olacaktır.”, “Eğer resim alanında eğitim görüyorsak, ileride mesleğimizde bu yönde olacak demektir. Yani hayatımızın büyük kısmını resim sanatına ayıracağız. Buna rağmen hala resim

sanatının tüm alanları hakkında bilgimiz yoksa, bu kendimize haksızlık ve mesleğimize hakaret anlamına gelir. Bu yüzden teorik olarak bilgi sahibi olmanın kesinlikle gerekli olduğunu düşünüyorum.” “Atölye derslerinde uygulama yapılamaması kalıcılığın önünde engel teşkil edebilir”, “Kıyaslama yapabilmek ve anlayabilmek için gereklidir.” “Çünkü öğrencilerimiz ya da toplumdaki iletişimde olduğumuz diğer insanlar, bizlere “Baskiresim nasıl yapılıyor?” diye sorduklarında açıklayabilmem gerek.”, “Bunun yanında diğer alanlar hakkında fikir sahibi olmak, görev yapacağımız okullarda hangi baskı tekniklerini uygulayabileceğimizi bilmemiz açısından çok önemli.” , “Teorik bilginin yeterli olmayacağını düşünüyorum”, “Bir sanatçının; sanat tarihi boyunca hangi sanatçıların, ne nitelikte işler, nasıl işler ve hangi çalışma yöntemlerini kullandıklarını bilmesi gerekir ki, kendi sanat anlayışını geliştirip, yönlendirebilsin ve iletilebilsin. Teorik olsa da bu konuları bilmek sanatı icra etmese dahi nitelikli bir öğretmen olduğunu gösterir.”, “Serigrafi haricindeki diğer baskiresim alanları hakkında bilgi sahibi olmak bizlere bir şey kaybettirmez. Aksine çok şey kazandırır.”

Tablo 8. Seçmeli Sanat Atölye (Özgün baskiresim) dersinin herhangi bir alanında eğitim gören bir öğrencinin uygulama yapma fırsatı bulamadığı diğer baskiresim alanları ile ilgili olarak, teorik anlamda bilgi sahibi olmasının gerekliliğine inanıyor musunuz?

	f	%
Evet inanıyorum	15	83
Hayır inanmıyorum	3	17
Toplam	18	100

Yukarıdaki görüşlerden de anlaşılacağı üzere öğrenciler, özgün baskiresim dersinin herhangi bir alanında öğrenim gören bir öğrencinin, diğer baskiresim alan ve teknikleri hakkında bilgi sahibi olmasının gerekliliğine, genel olarak inandıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanında öğretimi gerçekleştirilen diğer baskiresim alanlarında da uygulama yapmanın gerekliliğine vurgu yapmışlardır. Bazı öğrencilerimiz yöneltilen soruyu sanatçı ve öğretmen boyutuyla ele almış ve her iki branş için de donanım sahibi olmanın kişiye büyük katkılar sağlayacağını açıklamışlardır. Burada

ifadesini bulan görüşler, sanat eleştirisi disiplini ile desteklenmiş özgün baskiresim dersi öğretim yöntemlerinin, uygulama çalışmaları yapılan serigrafi tekniği dışındaki, diğer baskiresim alanları ile ilgili olarak öğrencilerin biliş düzeyinin artırılmasında gerekli olduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

Sonuç

Araştırmadan elde edilen bulgular göstermektedir ki; Sanat eleştirisi disiplini ile desteklenmiş “Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskiresim) derslerinde, uygulanan yöntemin kavramsal anlamda tanım, tarihçe, temel baskiresim alanları ile bu alanlara ait tekniklerin öğrenilmesine, “Seçmeli Sanat Atölye (Özgün Baskiresim) derslerinde, baskiresim sanatçılarına ait eserleri, pedagojik eleştiri yöntemi kullanarak incelemenin, kompozisyon oluşturma ve uygulama aşmasında fayda sağlayıp sağlamadığına, baskiresim tekniklerinde eser oluşturmuş sanatçıların tanınmasına, araştırmaya katılan öğrencilerin baskiresim sanatına yönelik bakış açılarının değişmesine, öğrenmenin daha istekli ve kalıcı olmasına katkı sağlayıp sağlamadığına, “Seçmeli Sanat Atölye (Özgün baskiresim) dersinin herhangi bir alanında öğrenim gören bir öğrencinin uygulama yapma fırsatı bulamadığı diğer baskiresim alanları ile ilgili olarak, teorik anlamda bilgi sahibi olmasının gerekliliğine inanma noktasında ki yaklaşımlarına etkisi ve katkısı olup olmadığı hususunda öğrencilerin görüşleri olumludur.

Bu nedenledir ki özgün baskiresim dersleri salt bir teknik öğrenme alanı olarak düşünülmemeli, aksine çok yönlü bir sanat alanı olarak düşünülmelidir. Lisans öğrenimi esnasında elde edeceği kazanımlar öğretmen adaylarına, resimsel alanda kimlik yaratma çabalarında ve mezun olduktan sonra çalışacağı kurumlarda yadsınamaz katkılar sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

ALAKUŞ, A.O. (2009) Çok Alanlı Sanat Eğitimi Uygulamaları, A.O.ALAKUŞ ve L.MERCİN (Editörler) Sanat Eğitimi ve Görsel Sanatlar Öğretimi, Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

BOYDAŞ, N. (2007). Sanat Eleştirisine Giriş. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

EKİZ, D. (2003). Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metodlarına Giriş (Nitel, Nicel ve Eleştirel Kuram Metodolojileri). Ankara: Anı Yayıncılık

KAYAALP, F. (1981). “Özgün Baskı ve Gravür”, Sanat Çevresi, Temmuz.

KIRIŞOĞLU, O.T. (2002). Sanatta Eğitim. (2.Basım).Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

KUŞ, E. (2003). Nicel –Nitel Araştırma Teknikleri . Ankara: Anı Yayıncılık.

ÖZSOY, V. ve ALAKUŞ, A. O. (2009). Görsel Sanatlar Eğitiminde Özel Öğretim Yöntemleri Resim-İş Öğretimi. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

PUNCH, K.F. (2005). Sosyal Araştırmalara Giriş Nicel ve Nitel Yaklaşımlar. Çev: Dursun Bayrak- H. Bader Arslan-Zeynep Akyüz, Düzelti: Zeliha Etöz. Ankara: Siyasal Kitabevi.

SAN, İ. (2008). Sanat Ve Eğitim Yaratıcılık Temel Sanat Kuramları Sanat Eleştirisi Yaklaşımları. (4. Baskı) Ankara: Ütopya Yayınevi.

TURANİ, A. (2010). Sanat Terimleri Sözlüğü, (13.Basım) İstanbul: Remzi Kitabevi.

YILDIRIM, A. ve ŞİMŞEK, H. (2000). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

YOLCU,E. (2009). Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri.(2. Baskı) Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

ZİMMERMAN, E. (2009). Reconceptualizing the role of creativity in art education theory and practice. *Studies in Art Education*, 50 (4), 382-399.